

**Erasmi a Chokier Tractatus iurisdictionis ordinariae in
exemptos, illorumque exemptione ab ordinaria
iurisdictione**

in duos tomos distinct.

I. Scholia in Constitutionem Concilii Lateranensis. II. Conservatorias
Ecclesiasticas quaest. 130. III. Conservatorum Laicorum materiam,
Tribunali viginti duûm virum Leod. adoptatam comprehendens

**Chokier, Érasme de
Coloniae Agr., 1684**

Quæstio 28. An Præfecti annonæ possint à Conservatoribus impediri.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61908](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61908)

poterunt retaliare seu sub eadem jurisdictione agendo experiri ad versus Exemptos, etiam si Exempti qui tales judices obtinuerunt, penitentia ducti experiri non velint, quamvis secus si Exempti tales judices non postulavissent, tunc enim adversus eos agendo talis jurisdictione retorqueri non potest, nisi tunc demum, si Exempti jurisdictione ejusmodi motu proprio concessa uii voluerint l. 3. ubi glo. etiam marginalis ff. de DD ff. quod quisque juris l. 2. §. si d. Et si agant ubi DD ff. de judiciis l. fin. C. de finibus & lit. expensu, Innocent. cap. ex conquisitione de Res. spol. Petrus Lariot tract. de apicibus juris Tit. de Privilegiu Retortione axiomat. 3.

4 Sed an in dubio tales judices ad postulationem Exemptorum vel motu proprio designati censentur, dubitari potest. Paucis respondetur, quod in bivio consilii seu indubio ad postulationem Exemptorum dati presumuntur, cap. si motu de praeben. in 6. Petr. Lariot d. loco. Nec ea propter dicendum est, jurisdictionem in gratiam exemptorum concessam convertam iri in eorum odium, contra id quod jus dicitur ponit. d. cap. quod ob gratiam de Reg. jur. in 6.

Nam ejusmodi in Exemptos a sancta Sede delegata jurisdictione tam activa quam passiva, non in eorum odium aut dispendium, sed in favorem atque compendium convertitur; quippe quod si exempti a Romana curia longe remoti specialibus ejusmodi judicibus destituerentur, plerisque in casibus conveniendo essent eorum ordinariis, quibus magis sunt invisii, quam iis qui judices eorum sunt speciali diplomate a S. Sede designati, vide lib. 4. de Jurisd. Ord. in Exempt. quast. 1. n. 12. & seqq. Hinc est, ut exemptis etiam utilis & compendiosus sit, si certis in partibus habeant Conservatores judicive, coram quibus eorum causa tractentur activè & passivè & quast. 101. Et 102. hac enim ratione liberior est atque amplior eorum a jurisdictione ordinaria Exemptio, quippe quod tunc ordinarius in casibus exceptis quales sunt, cum peniculum est in mora, aut cum difficilis est ad Papam accessus, aut alii permulti similis categoriæ jurisdictionem exercere non possit in Exemptos, vide infra quast. 101. & 102.

QUESTIO XXVIII.

An Praefecti annonae possint a Conservatoribus impediri.

Neutiquam, Ratio prima, quia in publicis subventionibus cessant omnes subtilitates & Privilegia, l. 1. C. ne liceat in Exemptione specierum lib. 11. l. fin. C. de quibus numer. vel praestas nemini liceas l. si exeri. C. eod. Platen l. quod ad C. de Muri leg. lib. 11.

Ratio

Ratio secunda, quia necessitas non habet legem. l. 2. §. si tamen ff. si quis curat. inbus Innoc. cap. cum Ecclesia de immuni. Eccl. & in qualibet dispositione semper censetur esse excepta necessitas, l. 1. ff. de offic. pro cons. Emmanuel Roder. quaest. regul. tom. 2. quaest. 62. art. 3. qua de re & ego alibi alia quaedam de iurid. ord. in exem- pros lib. 4. quaest. 1. n. 9. quaest. 51. n. 3. unde & necessitatis tempore non modo huma- ni iuris sed divini, Rom. l. si vero §. si vero num. 9. Fall. 54. ff. sol. matr. Emanuel d. tom. 2. si quaest. 9. art. 8. in fine. ratio haberi non solet, cap. discipulis de consecr. dist. 6. Rom. l. si vero §. si vero num. 9. Fall. 54. ff. Sol. matr. Emmanuel Roderic. d. loco tom. 1. quaest. 9. m. 8. in fine.

QUAESTIO XXIX.

Quid si exempti instituti sint per Laicum haeredes, an si pro testamenti publicatione citentur coram iudice Laico à quo sunt exempti, recurrere possint ad suum conservatorem.

SUMMARIUM.

- 1. Cautione emissa an sua putaverit interdicem laicum.
- 2. Testamenti laici publicatio spectat ad iudicem ordinario.
- 3. Scripturae recognitio peti potest coram ordinario.

Minimè. Glossa cap. si haeredes ubi DD. de testam. Covar. pract. quaest. cap. 8. nu. 1. Guterres lib. 2. pract. quaest. 49. Emmanuel Roder. quaest. Regul. tom. 2. quaest. 62 art. 12. Tum quia Iudex laicus huius quaestiois est iudex competens, Covar. d. cap. si haeredes nu. 3. & DD. iam citati Baribol. l. solent ff. de aliment. & cibariis legat. Tum quod ejusmodi citatio est conditionalis, si sua putaverunt interesse, Bald. l. testem. nu. 5. C. de quaest. quo casu opinione nonnullorum quos tamen alio in loco, quaest. 41. non sequor, exempti subjicientur ordinario, Surd. dec. 79. Tum quia ejusmodi publicatio testamenti laici spectat ad iudicem Laicum, Ansvr. de rep. clem. 1. Regula 2. nu. 9. vers. 9. fallit de offic. ord. l. consulta. divaria C. de testam. licet enim executio testamenti ad Ecclesiasticum iudicem spectet, non tamen illius publicatio glo. d. cap. si haeredes. prout & de recogni- tione propriae Scripturae alio in loco scripsimus, d. tract. lib. 2. quaest. 45. num. 104.